

DANKWOORD

Acknowledgements

Eindelijk, het mag nu: ongegeneerd mensen bedanken. Ik begin niet op het lab, maar thuis. Tenslotte hebben mijn collega's mijn aanwezigheid aan de mensen daar te danken. Pa, ma: jullie hebben mogelijk gemaakt dat ik alles wat ik wilde doen, ook kon doen. Jullie vertrouwen heeft mij altijd veel zelfvertrouwen gegeven. Mede dankzij jullie ben ik nu geen doorsnee bioloog, maar heb ik een eigen plekje gevonden, bovendien een die toekomst lijkt te hebben. Wat het kopen van die eerste BBC computer al niet tot gevolg heeft gehad! Roland, bedankt voor het zijn van 'mijn grote broer' (ook al ben ik langer), voor je computer-hulp, en natuurlijk voor je muziek. Je hebt een trots 'klein' broertje!

Bedankt ook Mirjam, Jaap, Barbara, de ouders en zus van mijn vriendin Simone. Zij zijn anders dan mijn familie (zij komen bijvoorbeeld wel op tijd), maar op één punt zijn ze hetzelfde: ook zij hebben alles voor elkaar over, en nu ook voor mij. Recent voorbeeld: dit boekwerk, een cadeau van deze familie; ik sta nog steeds met mijn mond vol tanden.

Simone, met jou ben ik nog steeds heel gelukkig, maar ik heb het jou de laatste tijd niet gemakkelijk gemaakt om ook gelukkig met mij te zijn.

Het schrijven van dit proefschrift was niet alleen voor mij een beproeving, mijn lange dagen en stress hebben ook veel van jouw energie en nachtrust gevraagd. Maar je komt nog elke dag thuis, dus ik geloof dat we het doorstaan hebben. Bedankt voor je hulp bij mijn werk (zowel geestelijk als inhoudelijk), voor Simone zijn en voor bij mij zijn.

Zonder mensen bij naam te noemen bedank ik familie, vrienden en de Snippen. Zij zijn voor mij van wezenlijk belang om geestelijk gezond te blijven.

Dan nu de collega's. Mijn eerste stage bij Michel Haring was leerzaam, maar niet in alle opzichten leuk. Adriaan Houtsmuller, een unieke onderzoeker, was mijn tweede stagebegeleider. Ik zag dat de combinatie computer en biologie iets voor mij was, daar dank ik Adriaan en Moleculaire Cytologie voor. Het is niet toevallig dat ik bij dezelfde groep ben gaan promoveren. Na mijn stage heb ik vervangende dienst op het AMC gedaan (plaatjes maken van rundersperma bij de groep Radiobiologie, later Centrum voor Microscopisch Onderzoek). Dat ik daar kwam dank ik aan mijn goede vriendin Astrid. Astrid, bedankt, want het is een hele fijne tijd geweest. Dat is niet in het minst te danken aan de collega's daar: Jan, Carel, Ron, Jacob, Erik, Klaas, Chris, Greet, Henny, Jacob, Gertrude, Bart Kipp, Bart Maes, Marieke, en Lieve (ben ik nu niemand vergeten?).

Na mijn vervangende dienst begon mijn promotie bij Moleculaire Cytologie op de biologiefaculteit Anna's Hoeve. Eerst werkte ik aan de chromosomen van de Muntjac. Cellen kon ik niet op Anna's Hoeve kweken, waardoor ik kon blijven samenwerken met de mensen op het AMC. Jan heeft me daar het kweken geleerd, maar hij heeft me vooral vertrouwen op het lab gegeven. Wat betreft de Muntjac-tijd, wil ik Jacky en of speciaal bedanken. Jacky heeft een enorme inzet, ook voor anderen zoals voor mij destijds. Samen met of heb ik regelmatig onderwijs verzorgd, wat heel leerzaam voor mij was. of heeft zich toegeegd op onderwijs, wat ergens jammer is, want ik kon of zijn originele manier van wetenschap bedrijven altijd zeer waarderen.

I would also like to thank Harry Scherthan. Harry, before I switched to E. coli, you were my 'remote supervisor'; via e-mail you helped me tremendously in working with Muntjac cells. Your attitude towards working with colleagues from other laboratories should be an example to all scientists.

●Onze plannen met de chromosomen van de Muntjac bleken niet uitvoerbaar (in ieder geval niet in de beschikbare tijd). Daarom ben ik overgestapt naar *E. coli*. Proeven heb ik haast niet meer gedaan; ik kon me volledig toelagen op de analyse. Daarom ben ik zeer veel dank verschuldigd aan Jacky, Anton en Mirjam. Toen ik nog stoeide met de Muntjac, hebben zij de in dit proefschrift beschreven FISH methode voor bacteriën ontwikkeld. Vooral Mirjam wil ik speciaal bedanken, want zonder haar zou ik niet promoveren. Mirjam, je doet je werk niet alleen ontzettend goed, maar het is ook zeer prettig met jou samen te werken. Je hebt me wel eens gezegd dat je het liefst langer met één Ai● zou meewerken; dat gun ik jou, maar vooral die Ai●.

Het is niet de traditie, maar ik ben zeer te spreken over de begeleiding die ik tijdens mijn promotie heb gehad, eerst van Jacky en Oof, en in de laatste jaren van mijn promotor, prof. dr. Nanne Nanninga. Bij deze wil ik u hartelijk danken voor een - in mijn ogen - heel vruchtbare samenwerking. Uw planning en daardoor overzicht benijd ik zeer.

Ik heb het erg naar mijn zin gehad bij Moleculaire Cytologie. Dat komt natuurlijk door de fijne collega's. Naast de al genoemden bedank ik daarom Peter, Raquel (en Oscar), Martin, Jan, Ellen, Evelien, Thessa, Sonia, Erhan, Conrad (ook voor het 'brainstormen'), Norbert, Cecile-Marie ('nog tijd voor thee?'), Tanneke, Wijnand, Fred, Michiel, Mark, Erik Manders, Gerard, Erik van Munster (en Annemarie en Erik speciaal voor het me op het spoor zetten van het simuleren), Thijs, Julion, Nicoletta, en de mensen die inmiddels elders werken zoals Jos, Herke-Jan, Geert, Rick, Philipine, Hans, Jitze, Bert, Bob, Rogier, Joop, en Nienke. Alle studenten die ons hebben aangedaan, zoals recentelijk Luísa en Maarten, hebben natuurlijk ook bijgedragen aan de goede sfeer. Grace, 'mijn' stagiaire, wil ik speciaal bedanken omdat ze een bijzondere en

gezellige studente was, en een goede bovendien.

Voor de hulp bij het schrijven van dit proefschrift wil ik mijn promotor en Conrad Woldringh nog speciaal bedanken. Jullie schat aan kennis heeft mij een groot voordeel gegeven. Voor wiskundige zaken ben ik vaak bij Rob Lingeman te rade gegaan. Rob, dat was niet alleen nuttig, maar ook altijd een groot plezier voor mij. In de laatste fase heeft Jaap Kaandorp met me meegeacht over hoe DNA bewegingen in bacteriën gemodelleerd en gesimuleerd zouden moeten worden. Er is niet zo heel veel van in dit proefschrift terecht gekomen, maar ik heb er persoonlijk veel aan gehad; bedankt daarvoor.

Tenslotte; ik weet dat velen deze tekst als eerste (en laatste) lezen, en zich dan stiekem afvragen: 'word ik genoemd'? Mezelf kennende, vergeet ik mensen die ik niet had willen vergeten. Dat je dit nu leest, maakt de kans groot dat je één van die mensen bent. Daarom, bij deze, voor jou: bedankt!